

тими на правовий та концептуальний досвід країнами, ми приходимо до висновку необхідності вироблення концепції утворення законодавства, як основоположного скелету правового та соціального благополуччя, яке призведе за собою стабільність та розуміння шляху перетворень, а отже призведе до контролю за модернізацією, реалізацією та практичністю законодавства, що в свою чергу полегшить роботу правникам, а також забезпечить розуміння соціумом.

1. О правотворчестве: Закон КНР від 15 березня 2000 р. URL: http://chainalawinfo.ru/other/la_legislation

2. Каткова Т.Г. Особливості правової системи КНР. *Право і суспільство*. № 2 / 2015. С 14 -19.

3. Бажанов П. Десять основных событий в законодательстве КНР за 2013г. URL: http://cnlegal.ru/uncategorized/Chinese_law_2013_top_ten.

4. Шевченко Ганна Проблеми нормотворчої діяльності суб'єктів нормотворення. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_12895.

Лариса Наливайко,

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Алла Смоляр,

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СТАТУС ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Питання статусу внутрішньо переміщених осіб було зовсім не актуальним, але після таких подій як окупація Автономної Республіки Крим та проведення антитерористичної операції на Сході України, змусило Україну стикнутися з цією невідомими проблемами, які потребують нагального вирішення. Ці події завдали багато шкоди для значної кількості населення, більшість з них була змушена змінити своє місце проживання через почуття загрози та небезпеки за своє життя.

Різні аспекти статусу людини і громадянина, зокрема внутрішньо переміщеної особи, досліджували у своїх роботах такі науковці, як: М. Антонович, Ю. Барабаш, М. Баймуратов, М. Гуренко, О. Гончаренко, А. Колодій, І. Козинець, В. Кравченко, О. Кушніренко, С. Мороз, Є. Микитентко, А. Олійник, А. Колодій, О. Петришин, В. Погорілко, П. Рабінович, В. Речи-

цький, Т. Слінько, В. Тацій, Ю. Тодика, В. Федоренко, О. Фрицький, В. Шаповал, Л. Шестак, Ю. Шемшученко та ін.

В Україні існує низка нормативно – правових актів які регулюють статус внутрішньо переміщених осіб, але в них наявні прогалини та колізії. На сьогодні найважливішими питаннями щодо вдосконалення правового статусу ВПО є пристосування законодавства України до міжнародних стандартів та чітке дотримання правоохоронними органами цих законів.

Норми міжнародного законодавства вже понад 20 років забезпечують права внутрішньо переміщених осіб, проте у вітчизняній науці публічного права вони стали предметом досліджень порівняно нещодавно. Основними актами, які регулюють вказане питання, є Керівні принципи з питання переміщення осіб в середині країни, сформовані Представником Генерального секретаря ООН, та Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» [1, с. 129].

ВПО стикнулися з низкою питань які перешкоджають забезпеченню їхніх прав і соціальних гарантій, це відмова у соціальних виплатах, у працевлаштуванні, незрозумілість процедур, пошук нового житла, забезпечення продовольством, пенсійне забезпечення, перешкоди у взятті на облік внутрішньо переміщених осіб дитини та ін. Внутрішньо переміщені особи потребують не тільки гуманітарну допомогу, а й законодавчу регламентацію щодо їхнього статусу.

Верховна рада регламентувала Закон України «Про правовий статус осіб, які вимушені залишити місця проживання внаслідок тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя та обставин, пов'язаних з проведенням антитерористичної операції на території України» 19 червня 2014 року, але чинним цей закон так і не настав. Цим Законом гарантувалось відновлення соціальних, трудових, виборчих прав, права на освіту та медичне забезпечення після поселення в інших регіонах [2, с.91].

Одна із актуальних проблем внутрішньо переміщених осіб є саме житло. Найбільшою проблемою, на яку вказали внутрішньо переміщені особи, був брак власного житла (41%). Більшість внутрішньо переміщених осіб все ще проживають в орендованому житлі: 49% мешкають в орендованих квартирах, 10% – в орендованих будинках і 5% – в орендованих кімнатах [3, с. 6].

Внутрішньо переміщені особи мають право у можливості проживати на безоплатній основі протягом 6 місяців з моменту взяття на облік, але в реальному житті особам відмовляють у наданні житла, начебто, через його відсутність. Також проблема полягає у компенсуванні коштів за зруйноване житло. За всі роки конфлікту Україна все ще не продемонструвала комплексні програми які б сприяли відновленню або придбанню нового житла та якісно врегулювали питання щодо забезпечення житлом ВПО.

Нормативні акти, що регламентують забезпечення соціальним житлом та житлом для тимчасового призначення, не гарантують отримання соціального житла найбільш соціально уразливими категоріями ВПО (багатодітні, з інвалі-

дністю, пенсіонери, особи похилого віку) та ВПО, які опинилися у скрутному становищі, що тимчасово не дозволяє їм самостійно винаймати житло. Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які є ВПО, також не можуть стати на квартирний облік після досягнення 16 років [4, с. 8].

Таким чином, законодавство України яке регулює статус ВПО є вже сформованим, але існує нагальна потреба в його вдосконаленні. Це можливо лише за пристосуванням української нормативно – правової бази з питань статусу ВПО до міжнародних стандартів.

1. Цимбалістий, Т. Правовий статус внутрішньо переміщених осіб в Україні [Текст] / Тарас Цимбалістий, Анастасія Блащак // Актуальні проблеми правознавства. – 2019. – Вип. 4. – С. 126-130.

2. Дяченко В. Визначення правового статусу внутрішньо переміщених осіб / В. Дяченко // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. – 2017. – № 1(13). – С. 89–98 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.chasopysnaru.gr.gov.ua/chasopys/ua/pdf/1-2017/dyachenko.pdf>

3. Звіт національної системи моніторингу ситуації з внутрішньо переміщеними особами. Червень 2019 р. С. 4–7. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. URL : http://iom.org.ua/sites/default/files/nms_round_14_ukr_web.pdf (дата звернення: 09.12.2019р.)

4. Актуальний стан забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб в Україні. Доповідь представлена до Універсального періодичного огляду Організації Об'єднаних Націй. Двадцять восьма сесія Ради з прав людини ООН. 2017. С. 8. Національна асамблея людей з інвалідністю.

Олег Наливайко,
старший науковий співробітник
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Ілля Хижняк,
студент юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ДЕРЖАВИ ТА СУСПІЛЬСТВА: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХААРКТЕРИСТИКА

Суспільство і держава перебувають у постійному двосторонньому зав'язку, оскільки ефективно їх функціонування можливе лише за умови якісної взаємодії. Держава – це універсальна політична форма правління, що характеризується суверенною владою, політичним та громадським характером, здійсненням своїх повноважень на певній території через систему спеціально